

Sygn. akt VIII U 1993/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2019 r. w Gliwicach

sprawy S. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 października 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1993/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. L. prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekraczał 250%.

W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przeliczenia emerytury z uwzględnieniem art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu wskazał, że jego brakujące zarobki z lat 1968-1979 powinny zostać odtworzone przez biegłego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 20 lipca 1993 roku ZUS przyznał S. L. prawo do emerytury górniczej od 22 maja 1993 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z 4 lat od stycznia 1985 roku do grudnia 1988 roku, wwpw wyniósł 372,21 % i został ograniczony do 250 %.

Ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) od 10 lutego 1968 roku do 31 lipca 1993 roku. Po przyznaniu emerytury kontynuował zatrudnienie. Ubezpieczony przedstawił organowi rentowemu swoje rzeczywiste zarobki za lata 1985-1988, 1980-1993, 2010-2015. Ubezpieczony w kopalni był zatrudniony na oddziale przygotowawczym przez 4 lata, a następnie na oddziałach ścianowych. Pracował z reguły na trzy zmiany lub w systemie 4 brygadowym, który polegał na tym, że były 4 dni pracy, a następnie 2 dni wolne. Ubezpieczony w latach 1968-1979 pracował po 2 niedziele w miesiącu. S. L. pracował przez 10 lat z J. K., który był przodowym. Ponadto pracował z T. K.. Ubezpieczony nie był przodowym – co wskazał w swoich zeznaniach. Wykonywał pracę strzałowego, ale nie w spornym okresie. Jak wynika ze świadectwa pracy (karta 12 a.e., tom II) zajmował stanowiska:

- od 10 lutego 1968 roku do 31 sierpnia 1971 roku – pracownik niewykwalifikowany pod ziemią,
- od 1 września 1971 roku do 6 sierpnia 1980 roku – górnik pod ziemią,
- 7 sierpień 1980 roku do 6 października 1980 roku – rehabilitacja,
- od 7 października 1980 roku do 31 lipca 1985 roku - górnik pod ziemią,
- od 1 sierpnia 1985 roku do 31 lipca 1993 roku – górnik strzałowy pod ziemią.

Górnicy otrzymywali dodatek za prace w zapyleniu jeśli pracowali w takich warunkach.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu emerytur Z. T. sąd ustalił wysokość wynagrodzeń uzyskiwanych w KWK (...).

Zarobi te wynosiły:

- 1968 rok – 20.465,22 zł,
- 1969 rok – 35.024,00 zł,
- 1970 rok – 36.109,33 zł,
- 1971 rok – 41.057,67 zł,
- 1972 rok – 48.665,60 zł,
- 1973 rok – 51.103,60 zł,
- 1974 rok – 53.167,07 zł,
- 1975 rok – 76.271,47 zł,
- 1976 rok – 76.688,53 zł,
- 1977 rok – 76.897,07 zł,
- 1978 rok – 80.587,20 zł,
- 1979 rok – 80.968,00 zł.

Najkorzystniejszych 20 lat to lata: 1971-1973, 1975-1977, 1980-1993. Wyliczony na ich podstawie wwpw wynosi 237,15%.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przeprowadzonych dowodów: akt organu rentowego, akt osobowych, opinii biegłego Z. T. (karta 25-51), zeznań świadków J. K. (karta 70), T. K. (karta 70-71), przesłuchania stron (karta 71).

Sąd oparł się na przeprowadzonych dowodach.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego albowiem nie było podstaw do uwzględnienia zarzutów ubezpieczonego do opinii zawartych w piśmie z dnia 30 listopada 2018 roku. Przede wszystkim w spornym okresie tj. w latach 1968-1979 ubezpieczony nie otrzymywał dodatku za pracę strzałowego ponieważ strzałowym został 1 sierpnia 1985 roku. W swoich zeznaniach ubezpieczony podał, że nie był przodowym, a potwierdził to świadek J. K., który stwierdził, że to właśnie on był przodowym, a nie ubezpieczony.

W odniesieniu do dodatku za zapylenie należy wskazać, że zgodnie z § 35 Zbiorowego Układu Pracy 15 grudnia 1957 roku, w brzmieniu nadanym protokołami dodatkowymi wydanymi do dnia 30 czerwca 1972 roku, robotnikom zatrudnionym pod ziemią w warunkach szkodliwych dla zdrowia i niebezpiecznych przysługuje dodatek za czas pracy w tych warunkach w następujących wysokościach:

- prace szkodliwe dla zdrowia:

1. w miejscach gdzie woda leje się z góry gęstymi kroplami lub nieprzerwaną strugą - 9 zł za dniówkę,
2. prace, które należy wg przepisów wykonywać w masce przeciwpyłowej - 9 zł za dniówkę,
3. przy czyszczeniu ustępów i wypróżnienia fekalii - 6 złotych za dniówkę,
4. w wyrobiskach mokrych poniżej jednego metra - 9 zł za dniówkę,
5. przy obsłudze maszyn podsadzkowych dla podsadzki pneumatycznej - 8 zł za dniówkę,
6. przy spawaniu gazowym i elektrycznym - 8 zł za dniówkę,
7. przy ładowaniu akumulatorów - 6 zł za dniówkę,
8. w miejscach narażonych na działanie promieni jonizujących – 9 zł za dniówkę.

W aktach emerytalnych ubezpieczonego znajduje się zaświadczenie, że do 31 grudnia 1980 roku ubezpieczony przepracował 2.827 dniówek przodkowych. Zatem średniorocznie w spornym okresie od 1968 roku do 1979 roku tj. 12 lat odwołujący przepracował 217 dniówek rocznie w przodku (2.827 dni przypadających w okresie od 1968 do 1980 : 13 lat = 217 dni na rok). Czyli uznanie, że za dniówki przodkowe ubezpieczony otrzymał dodatek za prace w zapyleniu spowoduje wzrost jego wynagrodzeń o 1.953 zł rocznie bo $217 \times 9 = 1.953$.

Nie spowoduje to przekroczenia przez wwpw 250 %. Przede wszystkim zdaniem sądu ubezpieczony nie udowodnił przez ile dni wykonywał prace w zapyleniu powodującym konieczność używania maski przeciwpyłowej i w konsekwencji, że otrzymywał dodatek za pracę w zapyleniu.

Biegły przyjął ilość dniówek wynikającą z normatywnego czasu pracy. W ocenie sądu założenie to było prawidłowe. Do ustalenia prawa do emerytury w decyzji z dnia 20 lipca 1993 roku ZUS uwzględnił 301 miesięcy okresów składkowych i 3 miesiące okresów nieskładkowych. Następnie zweryfikowano te okresy na 300 miesięcy okresów składkowych i 4 miesiące okresów nieskładkowych. Jest to okres zatrudnienia od 10 lutego 1968 roku do 8 czerwca 1993 roku przeliczony na pełne miesiące. Ponieważ ubezpieczony wykazał 2.827 dniówek przodkowych przypadających w okresie do 31 grudnia 1980 roku i 3.251 dniówek przodkowych przypadających od 1 stycznia 1981 roku do końca zatrudnienia, do wysokości emerytury uwzględniono 260 miesięcy z przelicznikiem 1,8 i 40 miesięcy z przelicznikiem 1,5 (decyzja z dnia 27 lutego 2006 roku (karta 5 a.e., tom III). Powyższe nie jest wynikiem faktycznie przepracowanych dni przez ubezpieczonego i ich przeliczenia na miesiące, ale wynika z przepisów § 31 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7

lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r., nr 10, poz. 49), zgodnie z którym przy obliczaniu okresu składkowego i nieskładkowego dodaje się, osobno dla każdego z tych okresów, poszczególne lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok. Jeżeli w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia są podane dniówki robocze, a nie okresy zatrudnienia, sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni robocze, a za okresy przed dniem 1 stycznia 1981 roku - 25 dni roboczych.

Zatem ZUS obliczył: $2.827:25=113$ i $3.251:22=147$ i dalej $113+147=260$. Przyjęto 260 miesięcy z przelicznikiem 1,8 i 40 miesięcy z przelicznikiem 1,5 bo 300 miesięcy pracy górniczej odjąć 260 miesięcy pracy przodkowej daje 40 miesięcy pracy pod ziemią. Powyższe wynika z decyzji z dnia 27 lutego 2006 roku (karta 5 a.e., tom III). W decyzji z dnia 20 lipca 1993 roku błędnie ustalono okres pracy przodkowej na 246 miesięcy i w konsekwencji 55 miesięcy pracy z przelicznikiem 1,5. W tej sytuacji zarzut do opinii biegłego zawarty w piśmie z dnia 30 listopada 2018 roku (karta 59 a.s.) był chybiony.

Jak już wyżej wskazano w aktach ZUS znajduje się zaświadczenie o dniówkach przodkowych, z którego wynika, że ubezpieczony przepracował w latach 1968-1980 przodkowych 2.827 dni. Czyli w spornym okresie średnio 217 dniówek przodkowych rocznie. Informacja, że przepracował 9.243 dni od 10 lutego 1968 roku do 8 czerwca 1993 roku to informacja o dniach pozostawiania w zatrudnieniu przyjmując 30 dni za 1 miesiąc i 365 dni za 1 rok. Wskazana liczba 9.243 dni to nie liczba faktycznie przepracowanych dni ponieważ nie jest możliwe aby ubezpieczony pracował przez 25 lat w każdym dniu w roku, nawet w okresie rehabilitacji i zwolnień lekarskich. Brak zatem podstaw do przyjęcia, że ubezpieczony przepracował w spornym okresie więcej niż normatywny wymiar czasu pracy zwłaszcza, że w latach 1968 – 1979 także soboty były dniami pracy.

Sąd zważył co następuje: odwołanie nie było zasadne.

zgodnie z przepisem art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004r. Nr 39, poz.353 ze zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Po myśli art. 15 ust. 6 ustawy na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 110 ust. 3 ustawy okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

W celu przeliczenia emerytury zgodnie z art. 110a należało ustalić wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych, przy czym należało także uwzględnić przynajmniej 1 rok z podstawą wymiaru składki na

ubezpieczenia społeczne przypadający w całości lub w części po przyznaniu świadczenia. W przypadku ubezpieczonego najkorzystniejsze lata to : 1971-1973, 1975-1977, 1980-1993. Wyliczony na ich podstawie wwpw wynosi 237,15%.

Ponieważ wwpw nie przekraczał 250 % odwołanie zostało oddalone na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

(-) SSO Patrycja Bogacińska- Piątek